

**VIERING VAN DE
DERDE ZONDAG
VAN DE VASTEN**

Ik dacht druiven te gaan oogsten;
maar alwat er groeide
was wilde vrucht.
(Jesaja 5)

INTREDE Het leven voert ons (3c) *t.: Sytze de Vries*
m.: Willem Vogel

WELKOM.

*Ooit heeft iemand bedacht om
voor wie Jezus' lijdensverhaal
niet konden lezen, dit uit te beelden
in veertien beelden, kruiswegstaties.*

*Ooit kwam iemand op net idee om
voor wie 't evangelie niet konden lezen,
in de kerken ramen aan te brengen
met sprekende bijbelse taferelen.*

*Ooit is iemand op het idee gekomen om
het volk een vijgenboom
te noemen waarvan de eigenaar
vele en goede vruchten verwacht.*

Geloven spreekt in beelden.

*Welkom u allen hier
omwille van elkaar, in Gods naam.*

+

Lied. Het leven voert ons (2c)

SCHULD BEKENNEN.

V.: De nood die heerst
en ik niet lenig;
de helpende hand
die ik niet toesteeek.
De troost die wordt gevraagd
en ik niet breng.

**G.: Het zij me vergeven
door wie er onder lijden.**

V.: Het recht
dat wordt geschonden
en ik niet verschaf,
de liefde die ik niet toon.
De trouw die ik beloof
en niet opbreng.

**G.: Het zij me vergeven
door wie er onder lijden.**

V.: De wonden die
worden toegebracht
en ik niet heel;
het leven dat ik schend.
Mijn God die me vraagt
en die ik afval.

**G.: Het zij me vergeven
door wie er onder lijden;
het zij me vergeven
door U, mijn God.**

BEZINNING.

Woord en lied

A.: **Dat het mij is gegeven** *t.: M. Zagers*
 in U te aarden, *m.: W. Vogel*
 Grond van mijn grond.

*Denk niet te gauw
dat je 'r of dat je 't bent.*

A.: **Dat het mij is gegeven**
 in U te aarden,
 Grond van mijn grond.

*Met anderen de schuld geven
bewijs je je eigen onschuld niet.*

A.: **Dat het mij is gegeven**
 in U te aarden,
 Grond van mijn grond.

*Plezier hebben in andermans pijn
is naargeestig en kleinzielig.*

A.: **Dat het mij is gegeven**
 in U te aarden,
 Grond van mijn grond.
 Kome wat komt.

GEBED.

Gij zijt in ons
als hoogte niet te halen
als diepte niet te peilen.

Gij zijt in ons
als vraag steeds opnieuw
als antwoord nooit afdoende.

Gij zijt in ons
als hoop en belofte
in vuur en vlam
voor tijd en eeuwigheid.

Amen.

Lied.

*t.: M. Zagers
m.: W. Vogel*

A.: **We zijn geen vreemden voor elkaar**
 al spreken we andere talen.
 We zijn geen vreemden voor elkaar
 we zijn van één zon de stralen.

K.: We vormen een geheel
 en jij en ik zijn deel -

A.: **waar een mens lijdt**
 lijdt heel de wereld.

EERSTE LEZING.

Jesaja 5,1-6

Ik had een wijngaard gelegen op een helling.
Ik bewerkte de grond, raapte stenen en
plantte uitgelezen wingerds.
Midden in m'n wijngaard bouwde ik
een wachttoren en in de rotsen
heb ik een perskuip uitgehakt.

*Ik dacht druiven te gaan oogsten;
maar alwat er groeide was wilde vrucht.*

Wat had Ik volgens jullie nog meer
kunnen doen en heb Ik nagelaten?

*Ik dacht druiven te gaan oogsten;
maar alwat er groeide was wilde vrucht.*

Dit ga Ik met de wijngaard doen.
De omheining weg en ze vreten hem kaal;
de muren om en ze lopen hem plat.
Niet wieden of snoeien; een wildernis
wordt het, een en al distels en dorens.
Geen drup regen valt er uit de wolken.

*Want
ik dacht druiven te gaan oogsten;
maar alwat er groeide was wilde vrucht.*

Lied.

- A.: We zijn naar 't zelfde beeld gevormd
al zien we met andere ogen.
We zijn naar 't zelfde beeld gevormd
door één Levensgeest bewogen.**
- K.: We vormen een verband
zijn aan elkaar verwant -
- A.: waar een mens sterft
sterft heel de wereld.**

HET EVANGELIE.

Lucas 13,1-9

In die tijd kwamen enkele mensen Jezus vertellen wat er gebeurd was met de Galileeërs, die Pilatus samen met dieren geofferd had. Jezus zei daarop: 'Je denkt toch niet, dat onder alle Galileeërs alleen deze mensen zondaars waren, omdat zij dit lot getroffen hebben? Geen sprake van! Wie zich niet bekeert komt net zo om. De achttien die onder de toren bij de Silóam bedolven raakten en de dood vonden, - denk je dat alleen die in Jeruzalem iets op hun kerfstok hadden? Geen sprake van! Bekeer je. Anders kom je net zo om het leven.'

Toen vertelde hij een gelijkenis. 'Iemand had een vijgenboom in zijn wijngaard en kwam kijken of er vrucht aan zat, maar vond niets. Toen zei hij tegen de wijngaardenier: Al drie jaar zoek ik tevergeefs naar vruchten aan deze vijgenboom. Hak hem maar om!

Hij kost alleen maar ruimte. Maar de man gaf hem ten antwoord: Heer, laat hem dit jaar nog staan. Ik zal de grond eromheen nog eens ompspitten en er mest opbrengen. Misschien draagt hij volgend jaar wel vrucht. Zo niet... omhakken kan altijd nog.'

Lied.

- A.: We zijn een leven onderweg
al volgen we andere wegen.
We zijn een leven onderweg
en wie komt geen ander tegen.**
- K.: De grond van dit bestaan
in vrede samengaan
- A.: wie een leven redt
redt heel de wereld.**

MEDITATIE.

's Morgens vroeg, op de terugweg naar de stad, kreeg Jezus honger. Er stond een vijgenboom langs de weg. Hij ging ernaar toe, maar vond er niets dan bladeren aan. Toen zei hij tegen de boom: In eeuwigheid zul je geen vrucht meer dragen. Op slag verdorde de vijgenboom.
(Me. 11,12-14/Mt. 21,18-19)

't Lot van de vijgenboom waarvan in 't evangelie sprake is, hing aan een zijden draadje, maar was nog niet beslecht: met wat meer aandacht en zorg is er nog kans op vruchten en dus behoud. Zo vergaat 't de vijgenboom - althans bij Lucas. De twee andere oude evangelisten - Marcus en Matteüs - kennen dit verhaal zo niet, maar verhalen er zeg maar de noodlottige voleinding van. Zij vertellen dat Jezus in de buurt van Jeruzalem zocht naar wat eetbaars aan de vijgenboom, maar de boom had niets te bieden dan wat blad. Dit bracht Jezus ertoe - aldus het verhaal - om de boom te vervloeken en die verdorde meteen. Had de boom bij Lucas nog kans 'zijn leven te beteren', bij Marcus en Matteüs is het zonder pardon einde verhaal: vervloekt . . . verdord. Al is de kerk geen leslokaal en zijn we hier niet zozeer samen om te leren als wel om te beleven, toch is het wellicht goed - zeker nu, tegen de achtergrond van wat er in kerken gaande is - om je eens af te vragen wat het gedoe met die vijgenboom - zowel die ene die nog een kans krijgt als die andere die vervloekt verdort - wat dit nu eigenlijk allemaal betekent. Want het zal toch niet gewoon letterlijk, zakelijk gaan over een boom die geen vrucht draagt. Daar besteed je niet zoveel aandacht aan en daar kun je je toch niet zó kwaad over maken!

Als wij het in ons taalgebruik hebben over een stamboom, dan hebben we het over generaties mensen die op de een of andere manier van elkaar afstammen of verwant zijn aan elkaar.

Er is een in onze streken heel bekende soort boom die 'populier' heet en genoemd blijkt te zijn naar het Latijnse woord populus, dat 'volk' betekent en ons bekend is in populair, populatie.

Het is dan ook niet zo vreemd dat in de bijbel de vijgenboom staat voor mensen, voor een volk dat volgens het evangelie van vandaag nog de kans krijgt om vruchten te dragen, aan Gods bedoelingen en verwachtingen te beantwoorden.

Deze boom, dit volk wordt opgeroepen zich te bezinnen en, nu 't nog kan, goede keuzes te maken en zo 'n gewisse ondergang te ontlopen.

Deze vergelijking van het joodse volk met een vruchteloze boom die nog kans krijgt, zou door Jezus van Nazaret gemaakt kunnen zijn, - of door zijn volgelingen kort na diens dood toen het er om ging of met name de joodse overheid en met hen het volk als geheel Jezus als hun leidsman voor de toekomst zouden gaan erkennen of niet.

Dit is, zoals bekend, niet gebeurd en de Jezus' getrouwen zijn losgeraakt, vervreemd van hun 'roots, hun wortels' die in hún ogen echter alle levenssap kwijt waren, - verdroogd, verdord. Zo keken de mensen die aanvankelijk als joodse buitenbeentjes beschouwd werden en pas later christenen genoemd zijn tegen hun 'oude' godsdienst aan: door Jezus niet te volgen is het joodse geloof op dood spoor terecht gekomen.

Het idee dat het jodendom zijn tijd had gehad, z'n kans niet heeft aangegrepen en verdorde, is geen wilsbeschikking of openbaring van godswege, maar geboren in hart en hoofd van de eerste christenen die zochten naar hún identiteit temidden van een 'andersdenkende' gevestigde godsdienst, die lang ook hun warm nest was.

In zo'n situatie - we weten nog hoe protestanten en katholieken in ons land elkaar verketterden - kunnen er harde woorden, zelfs klappen vallen.

Als deze menselijke basis onder de gelijkenis van de onvruchtbare en verdorde vijgenboom wordt aangezien voor 'openbaring Gods' dan kan zo'n morele veroordeling voor anderen aanleiding en uitnodiging zijn tot fysiek geweld.

De geschiedenis van Christendom en kerk heeft dit ten aanzien van het joodse volk toch meer dan duidelijk en herhaaldelijk te zien gegeven: veroordeling en uitsluiting van een bevolkingsgroep door de 'heersende' godsdienst - toen en nu - kan anderen verleiden tot maatschappelijke discriminatie van deze mensen en tot verborgen of openlijk geweld tégen en vervolging ván hen.

Kort orgel

Ik geloof in een kerk
waar iedereen welkom is
gerespecteerd wordt
en niemand uitgesloten -

ik geloof in een kerk
waar niemand zich heilig waant en
over anderen een godsoordeel velt;
waar ieder zijn fouten en falen beseft -

ik geloof in een kerk
die dient en viert en aan Tafel vraagt
wie, als pelgrims onderweg, hongeren
naar waar en waarachtig, echt en oprecht -

ik geloof in een kerk
die reikt en wijst naar het Mysterie,
de aarde eerbiedigt en mens
en wereld mede tot voltooiing brengt -

ik geloof in
Jezus Christus;
zijn Vader, zijn Geest.

Kort orgel

BELIJDENIS

lied; t.: M. Zagers
m.: W. Vogel

**A.: Om God te leven heeft Hij mensen
aan de rand van dood en samenleven
een open hand gegeven maar meer nog:
geloof, geloof in zichzelf en het leven.**

K.: *Zoveel mensen aangetast
in hun eigenwaarde
anders-zijn het wordt een last
een lot zwaar mee te dragen.*

**A.: Om God te leven heeft Hij mensen
aan de rand van dood en samenleven
een open hand gegeven maar meer nog:
geloof, geloof in zichzelf en het leven.**

*Niemand meer of minder mens:
'Laat je zien en horen,
beeld van God, zo onbegrensd
en mooi, te mooi voor woorden.'*

**A.: Om God te leven heeft Hij mensen
aan de rand van dood en samenleven
een open hand gegeven maar meer nog:
geloof, geloof in zichzelf en het leven.**

ONDERBREKING.

Brood en Beker
Collecte

Lied.

BROOD EN BEKER.

Brood is er om van te eten
en om te weten
mens van de aarde te zijn.

Brood is er om te delen
en om te weten
verbonden Gods mensen te zijn.

GEDACHTENIS.

Bid voor die ziek en ongerust zijn;
iedereen krijgt ermee te maken.

Bid voor die zwak en oud bijstaan;
iedereen wordt ooit gevraagd.

Bid voor die ons zijn voorgegaan.
In eerbiedige gedachtenis noemen wij:

Bid voor hen, jonge mensen, die
tot opbouw en vrede uitgezonden,
lijf en leden riskeren, 't leven verliezen.

Gedenk de duizenden en duizenden
die, door het schokken en beven van
de aarde overvallen, zijn neergegaan.
Bid voor die achterblijven.

Er zij licht, vrede, rust.

Lied.

*t.: P. Verhoeven
m.: Perry*

K.: Gij God aanwezig in de tijden
hier en overal, gezien gevierd
als bron van leven. Gij die met
ons zijt vanaf de moederschoot;
verhoopt, vermoed voorbij het graf,
voorbij de dood.

A.: **Mijn God ik zoek naar U
alwat ik ben is dorst naar U
Gij ziel van alle leven.**

GEBED AAN TAFEL.

V.: *Gij die leven zijt,
schepper liefde vader heet -*

*als aangeboren de mens in het hart,
vanaf den beginne beleden
door uw stille getuigen van nature:*

*gezien in zon en maan;
in de aarde die ons voedt, draagt
en bergt in haar schoot -*

*bevestigd en betwijfeld,
gezocht en gemeden en de eeuwen door
geroepen bij de wieg en het graf -*

*Gij naar wie wordt uitgezien
als naar onze hoop vervuld,
een hemel die ons wacht -*

*die telkens weer hoogste goed
en vaste grand, ziel en zaligheid
van mens en alle leven blijkt te zijn -*

*in wet en weet niet te vangen;
enkel te beleven in
liefde gevraagd en liefde gegeven -*

*Gij bent gezien in een mens,
Jezus van Nazaret: U een zoon geworden,
ons een naaste gebleven.*

A.: **Alwie eten van dit brood** *t.: P. Verhoeven*
en samen deze beker willen delen,
zij zijn elkaar van harte trouw *m.: Perry*
bij lief en leed tot alles is volbracht.

V.: *Hij is in de wereld
licht voor blinden, lied voor doven
woord voor stommen geworden.*

*Hij ging met die belast beladen
gebukt geknakt door het leven gaan;
reikte ziek en gemeden de hand.*

*Onecht, onoprecht verdroeg hij niet,
ontmantelde schone schijn en
zag in kinderoogen de hemel dagen.*

*Hij huiverde voor de beker van het lijden
totdat hij vertrouwwol zeggen kon:
Vader, ik leg me bij U, in U neer.*

A.: **Alwie eten van dit brood**
en samen deze beker willen delen,
zij zijn elkaar van harte trouw
bij lief en leed tot alles is volbracht.

V.: *De avond voor zijn sterven
heeft hij brood genomen, gezegend
en gebroken met de woorden:
Dit ben Ik en Ik zeg u
dat ge met mij aan tafel
zult eten en drinken in Vaders huis.*

*Hij heeft de beker
met alles wat hem lief en heilig is
overgedragen aan die bij Hem waren
met de woorden: Neem de beker
van Mij over en drink hem samen;
maak een nieuw begin en
doe wat ik heb gedaan.*

A.: **Alwie eten van dit brood**
en samen deze beker willen delen,
zij zijn elkaar van harte trouw
bij lief en leed tot alles is volbracht.

V.: *De hoop op leven
in het hart van mensen verankerd;
de komst van een wereld in vrede,
het visioen van de voltooiing
door Hem gezien, geopend -*

*zijn vaste vertrouwen dat alles
zich tenslotte ten goede keert,
zijn geloof in leven
doorheen de dood, hoe dan ook -*

*het kan ons niet meer ontnomen,
onder stof bedolven,
in een graf begraven worden.*

Bid zoals hij, bid in zijn naam.

ONZE VADER

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

GEBEDEN.

Woord en lied

A. Wat in mensen leeft *t.: M. Zagers*
aan vreugde en verdriet *m.: W. Vogel*
het wordt gedragen
op de woorden van een lied.

*Om een samenleving
met mensen van goede wil,
met mensen welkaars medemens - hoe
andersdenkend, -geaard, - gevaren ook.*

A. Wat in mensen leeft
aan droom en visioen
het staat geschreven
in verhalen nu en toen.

*Om leiders, voortrekkers
die zoals herders hun kudde
helpen wie moeilijk mee kunnen,
bijeenhouden wat uiteen dreigt te vallen.*

A. Wat in mensen leeft
aan twijfel en geloof
het houdt ons gaande
als een stille stem van hoop.

*Om sterkte voor zwak en ziek
troost voor beproefd en bedroefd
moed voor die moedeloos zijn
durf voor die aarzelen en huiveren.*

**A. God die ons omgeeft
Uw schepping niet verlaat
naar wie wij leven
hart en ziel van wat bestaat.**

ZEGENWENS.

Zegenen wij elkaar
bij lief en leed
met hart en handen.
En zegene ons God en Goed
in de naam van
Vader, Zoon en Heilige Geest

A.: Amen.

ORGELSPEL